

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713208806
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6713208806.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu A/ L. U., nar. XX. XX. XXXX, B/ M. U., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, C/ L. Y., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, všetci žalobcovia bytom F. - E., M. XXX/X, zastúpení JUDr. Pavlom Kracinom, nar. 25. 05. 1951, bytom 960 01 Zvolen, Nám. SNP 38, proti žalovanému Tatra banka, a. s., so sídlom Bratislava 1, Hodžovo námestie 3, IČO: 00 686 930, o určenie neplatnosti zmlúv, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12C/103/2013-257 zo dňa 10. októbra 2017, takto

rozhodol:

- I. Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu o neplatnosť zmluvy o bezúčelovom splátkovom úvere č. 9908000445 zabezpečenú záložným právom k nehnuteľnosti, uzatvorenej dňa 06. 02. 2008, ďalším výrokom zamietol žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o záložnom práve uzatvorenej dňa 06. 02. 2008 a napokon rozhodol o tom, že žalovanému náhradu trov konania voči žalobcom A/, B/, C/ nepriznáva. Pôvodne okresný súd o žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 12C/103/2013-115 zo dňa 14. 03. 2014 tak, že žalobu zamietol, avšak rozsudok bol zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/767/2014-164 zo dňa 12. 03. 2015 a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Krajský súd okresnému súdu nariadil v ďalšom konaní vychádzať z právneho postavenia každého z navrhovateľov, ktoré vyplývalo zo spornej úverovej, resp. záložnej zmluvy a z toho, aké skutkové tvrdenia uviedol každý z navrhovateľov, či tvrdenia mali vzťah k predmetu konania a či boli alebo neboli preukázané. Krajský súd nariadil súdu prvej inštancie znovu vypočuť účastníkov konania (v súčasnosti označovaných ako strany sporu - pozn. odvolacieho súdu) a podľa potreby zopakovať dôkazy, pričom dôkazy listinou mal vykonať v súlade s ust. § 129 ods. 1 OSP.

2. Okresný súd po doplnení dokazovania výsluchom strán sporu mal za preukázané, že predmetné zmluvy podpísal žalovaný. Žalobcovia pri podpise zmlúv slobodne prejavili svoju skutočnú vôľu, neuniesli dôkazné bremeno ohľadne neslobody pri uzatváraní zmlúv. Súd posudzoval neprimerané zabezpečenie úveru, nezákonné účtovanie poplatku za správu úverového účtu, konzumpciu úrokov a istiny úveru, neprijateľnosť zmluvy o úvere z dôvodu, že obsahuje tvrdené neprijateľné zmluvné podmienky, pričom vyššie uvedené tvrdenia žalobcov nepovažoval za preukázané. Podľa názoru okresného súdu žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno, nepreukázali, že žalobkyňa C/ neuzatvorila zmluvu vážne, keďže si myslela, že dáva svoj súhlas so založením nehnuteľnosti, nepreukázali neplatnosť záložnej zmluvy vo vzťahu k žalobkyni B/ z dôvodu, že si myslela, že zabezpečuje záväzok len do výšky pohľadávky dlžníka svojou polovicou nehnuteľností a nepreukázali ani tú skutočnosť, že nemali možnosť

pred podpisom si zmluvu prečítať. Súd tiež poukázal v dôvodoch rozsudku na to, že žalobcovia neuviedli konkrétne ustanovenia zmluvy, ktoré by napĺňali znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalobcovia neprijateľné zmluvné podmienky citovali v ich vyjadrení, avšak nepreniesli ich na konkrétne dojednanie v úverovej alebo záložnej zmluve. Súd v konaní taktiež nezistil nerovné postavenie zmluvných strán. Súd má tiež za to, že opatrením Národnej banky Slovenska bol stanovený limit pre ukazovatele zabezpečenia úveru na bývanie, určený na 1. Banka má povinnosť skúmať splnenie tohto limitu, a teda poskytnúť úver max. do výšky hodnoty nehnuteľnosti. V konaní ustálený a vyjadrený pomer 240 % hodnoty je možné ku vzťahu k limitu vyjadriť ako ukazovateľ zabezpečenia úveru vo výške 0,37.

3. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 37 ods. 1, § 39, § 3 ods. 1, § 49a, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, § 879j OZ, § 1 ods. 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

4. Žalobcovia v zákonnej 15 - dňovej lehote v podanom odvolaní poukázali na to, že preukázali naliehavý právny záujem na nimi požadovanom určení, pričom súd sa nevysporiadal v konaní po vrátení veci z krajského súdu dôvodmi presne špecifikovanými vo vyjadrení žalobcov zo dňa 02. 05. 2017, nevysporiadal sa s rozpormi pri uzatváraní napadnutých zmlúv. Okrem právneho zástupcu žalobcov samotných žalobcov nepripustil k výpovediam. Ďalej tvrdili, že žalobcovia boli žalovaným uvedením do omylu aj zámenou úveru, ktorý im zvolil žalovaný. To, že sa jedná o iný druh úveru, im žalovaný vôbec nevysvetlil a súd to v rozpore so svojimi zisteniami z prvého rozsudku prevzal za svoje stanovisko, že sa vlastne jedná o to isté. Žiadateľom úveru bol len žalobca A/, ale konaním žalovaného sa dostala na zmluvu aj žalobkyňa B/, ktorá o úver nežiadala a je presvedčená o tom, že zmluvu podpísala omylom. Aj zmluvu o záložnom práve aj s ohľadom, že ocenenie nehnuteľností bolo vyššie ako 260 % nad požadovanú mieru podpísali žalobcovia A/ a B/ v omyle, že ručia len časťou nehnuteľností, a nie celou nehnuteľnosťou. Súd sa nevysporiadal s tvrdením žalobcov A/ a B/, že najskôr bola uzatvorená zmluva o záložnom práve a až následne zmluva o poskytnutí úveru. Ďalej žalobcovia uviedli, že v zmysle zápisov v obchodnom registri žalovaného je zrejmé, kto je za neho kompetentný konať a podpisovať a mali by to byť v každom prípade buď dvaja členovia predstavenstva alebo dvaja prokuristi. Rozsudok okresného súdu žiadali zrušiť a v plnom rozsahu vyhovieť podanej žalobe.

5. K odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný, namietal aktívnu legitímáciu žalobcov. Poukázal na akcesorickú povahu záložného práva s tým, že prípadná neplatnosť úverovej zmluvy spôsobuje aj neplatnosť záložnej zmluvy. Takýto právny názor však neobstoja, keďže záložná zmluva zrozumiteľne a určito zabezpečuje pohľadávky žalovaného záložného veriteľa. Aj z neplatného právneho úkonu, či bezdôvodného obohatenia, nie je možné vysloviť neplatnosť záložnej zmluvy, ani v následku prípadnej neplatnosti úverovej zmluvy. Ďalej tvrdil, že žalobcovia neuviedli žiadne prostriedky procesného útoku, ktoré by zakladali právo na požadované určenie, neoznačili žiadne dôkazy, ktoré by ich tvrdenia preukazovali a neboli vykonané, resp. neuvádzajú, kedy a ako ich vykonanie súd nesprávne vyhodnotil. Dlžník reálne podľa vyjadrenia všetkých účastníkov úver čerpal na svoju podnikateľskú činnosť a za účelom podnikania. Ohľadom tvrdenia skoršieho uzatvorenia zmluvy o záložnom práve než zmluvy o úvere poukázal na to, že ustanovenia Občianskeho zákonníka umožňujú zabezpečenie pohľadávky, ktorá vznikne v budúcnosti. Rozsudok okresného súdu žiadali ako vecne správny potvrdiť.

6. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného poukázali na to, že žalovaný nereagoval na nimi tvrdenú skutočnosť, že predmetné zmluvy mali byť podpísané dvomi členmi predstavenstva, resp. prokuristom, čo sa však nestalo a nereagoval ani na povinnosť rozhodujúceho súdu dodržať uložené postupy z odvolacieho rozsudku KS Banská Bystrica a ani na tú skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 40dK 176/2017 súd rozhodol o oddĺžení dlžníka tak, že ho zbavuje všetkých dlhov. Opätovne žiadali rozsudok okresného súdu zrušiť a v celom rozsahu žalobe vyhovieť.

7. Krajský súd ako súd odvolací odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) na pojednávaní nariadenom na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Pri rozhodovaní okresný súd vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého vyvodil aj správne právne názory, na základe ktorých žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzťah medzi stranami sporu okresný súd správne považoval za vzťah vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý však nemohol posúdiť podľa zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z. z.), pretože úver presahoval hodnotu 20.000,- € (§ 1 ods. 2 písm. e/) a správne potom okresný súd zmluvu o úvere

posúdil v širšom slova zmysle podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Mal za to, že zmluvu podpísal žalovaný, v predmetných zmluvách neprijateľné zmluvné podmienky nezistil, nezistil ani, že by žalobkyňa C/ zmluvu neuzatvorila vážne a tiež má za to, že žalobkyňa B/ nepreukázala v konaní, že zabezpečuje záväzok len do výšky pohľadávky dlžníka svojou polovicou nehnuteľnosťí. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že si nemali možnosť zmluvu prečítať, ani táto skutočnosť v konaní nebola preukázaná. Pokiaľ žalovaný zabezpečoval svoju pohľadávku nehnuteľnosťou, ktorej hodnota presahovala výšku poskytnutého úveru, aj podľa názoru odvolacieho súdu hodnota nehnuteľnosti, ktorou sa pohľadávka zabezpečuje, pokiaľ má dôjsť k riadnemu zabezpečeniu pohľadávky, môže byť vyššia, než je hodnota pohľadávky veriteľa. Okresný súd správne poukázal na opatrenie Národnej banky Slovenska, v zmysle ktorého môže banka poskytnúť úver max. do výšky hodnoty nehnuteľnosti. V ďalšom odvolací súd len poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje.

9. V odvolacom konaní bol úspešný v celom rozsahu žalovaný, ktorému však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, a preto mu krajský súd náhradu odvolacieho konania nepriznal.

10. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh)

(§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).